

prima instanță: Judecătoria Ungheni, sediul Central
judecător: A. Rusu
instanța de apel: Curtea de Apel Bălți
judecători: I. Grosu, O. Moraru, A. Ciobanu

dosarul nr. 2r-385/18

DECIZIE

16 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Iulia Sîrcu
Ion Druță
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Irina Goncearuc, succesor în drepturi a Lidiei Lungu (Marin), prin intermediul avocatului Angela Procopciuc,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Lidia Lungu (Marin) împotriva Anei Gherman, intervenient accesoriu Oficiul Cadastral Teritorial Ungheni privind constatarea valabilității actului juridic, anularea înregistrării cadastrale a imobilului, anularea înregistrării dreptului de proprietate, recunoașterea dreptului de proprietate asupra imobilului, încasarea valorii $\frac{1}{2}$ cote-părți din patrimoniu și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 22 martie 2018, prin care a fost respinsă cererea Irinei Goncear, succesor în drepturi a Lidiei Lungu (Marin) cu privire la repunerea apelului în termen și restituită cererea de apel ca fiind depusă în afara termenului legal,

c o n s t a t ă :

La data de 07 august 2014, Lidia Lungu (Marin) prin intermediul reprezentantului, avocatul Angela Procopciuc s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Anei Gherman, intervenient accesoriu Oficiul Cadastral Teritorial Ungheni solicitând, repunerea în termenul de prescripție, constatarea valabilității actului juridic de vânzare-cumpărare a cotei-părți din casa de locuit, situată în sat. XXXXX formată din veranda nr. 1, odaia nr.5 cu suprafața de 16,2 m.p., $\frac{1}{2}$ din odaia nr. 4 cu suprafața de 15,2 m.p. încheiat între Pintilie (Kișkina) pe de o parte și Lungu Lidia cu Corini Pintilie pe de altă parte, în anul 1977; recunoașterea dreptului de proprietate asupra imobilului - casa de locuit, situată în sat. XXXXX. nr. XXXXX și terenul aferent cu nr. XXXXX la situația din 15 iulie 2009 comună pe cote-părți după Pintilie Corini și Lidia Lungu câte $\frac{1}{2}$; încasarea valorii $\frac{1}{2}$ cotei-părți din patrimoniul cu nr. cadastral XXXXX, lotul de teren pentru construcții cu nr. XXXXX din contul

Anei Gherman , a.n.XXXXX, din valoarea imobilului dat 290000 lei, ceia ce constituie 145000 lei, anularea înregistrării cadastrale a imobilului-casa de locuit situată în sat. XXXXX și terenul aferent Pintilie Corini din 14 decembrie 2004; anularea înregistrării dreptului de proprietate a lui Pintilie Corini asupra imobilului, casa de locuit situată în sat. XXXXX și terenul aferent, efectuată la 14 decembrie 2004, încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 10 175 lei (f. d. 4-5 vol.I).

La data de 31 martie 2015 prin hotărârea Judecătoriei Ungheni s-a respins integral cererea de chemare în judecată depusă de Lidia Lungu (Marin) prin intermediul reprezentantului, avocatul Angela Procopciuc (f. d. 105-110 vol.I).

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 23 februarie 2016 s-a casat integral hotărârea Judecătoriei Ungheni din data de 31 martie 2015 și s-a restituit cauza spre rejudecare în Judecătoria Ungheni, în alt complet de judecată (f. d. 227-229 vol.I).

Rejudecând cauza, Judecătoria Ungheni prin hotărârea din 27 septembrie 2017 a respins integral cererea de chemare în judecată depusă de Lidia Lungu (Marin) prin intermediul reprezentantului, avocatul Angela Procopciuc (f. d. 204-212 vol.I).

La data de 04 octombrie 2017, Lidia Lungu (Marin) prin intermediul reprezentantului, avocatul Angela Procopciuc a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Ungheni din 27 septembrie 2017, prin care a solicitat casarea hotărârii primei instanțe, rezervându-și dreptul de a depune cererea de apel cu invocarea motivelor după recepționarea hotărârii motivate (f. d. 122 vol.II).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 07 noiembrie 2017 s-a restituit cererea de apel declarată de Lidia Lungu (Marin) prin intermediul reprezentantului, avocatul Angela Procopciuc, pe motiv că cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel (f. d. 135 vol.II)..

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 20 decembrie 2017 a fost respins recursul declarat de Lidia Lungu (Marin), prin intermediul reprezentantului, avocatul Angela Procopciuc și menținută încheierea Curții de Apel Bălți din 07 noiembrie 2017.

La 23 noiembrie 2017 Lidia Lungu (Marin) a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termen a apelului, scutirea de la plata taxei de stat, casarea hotărârii Judecătoriei Ungheni , sediul Central din 27 septembrie 2017 cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 22 martie 2018 a fost înlocuită Lidia Lungu (Marin) cu succesorul în drepturi Irina Goncear.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 22 martie 2018 a fost respinsă cererea Irinei Goncear, succesor în drepturi a Lidiei Lungu (Marin) privind repunerea în termen a apelului.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 22 martie 2018 a fost restituit apelul depus de Irinei Goncear, succesor în drepturi a Lidiei Lungu (Marin) ca depus tardiv.

La 05 aprilie 2018 Irina Goncearuc, succesor în drepturi a Lidiei Lungu, prin intermediul avocatului Angela Procopciuc a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 22 februarie 2018, prin care a fost respinsă cererea de repunere în termen a apelului, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă repunerea în termenul de declarare a apelului și restituirea pricinii pentru examinare cererii de apel.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea instanței de apel,

considerând-o neîntemeiată, fiind pasibilă de casare, deoarece a fost emisă cu încălcarea normelor legale.

Menționează că la momentul pronunțării hotărârii Judecătorei Ungheni din 27 septembrie 2017, Lidia Lungu (Marian) era peste hotare la tratament medical, iar ulterior când a revenit în țară la 23 februarie 2017 a depus apel solicitând repunerea în termen, or, ultima nu a recepționat hotărârea motivată și nici dispozitivul.

Mai relatează că deși la 04 octombrie 2017 hotărârea primei instanțe a fost contestată cu apel, Curtea de Apel Bălți la 07 noiembrie 2017 a restituit-o din motiv că împuternicirile acordate avocatului prin procură expirase, însă acest fapt nu corespunde adevărului, deoarece aceasta este valabilă pe termen de 3 ani, astfel că la depunerea cererea de apel la data de 04 octombrie 2017 avocatul avea împuternicirile legale.

Consideră că instanța de apel neîntemeiat a respins cererea de repunere în termen a apelului depus de Lidia Lungu (Marin), or, aflarea peste hotare, lipsa informațiilor și starea gravă a sănătății, care sunt probate prin înscrisuri anexate la cerere confirmă solicitarea în baza art.116 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Afirmă că concluzia instanței de apel referitor la faptul că data pronunțării hotărârii 27 septembrie 2017 ar fi fost cunoscut, iar termenul limită este 27 octombrie 2017 și că apelanta a fost internată la 02 noiembrie 2017 respectiv avea posibilitatea să depună apel în termen, nu poate fi reținut, deoarece Lidia Lungu (Marin) pe lângă aceea că s-a aflat peste hotare, a fost bolnavă și fizic nu putea să conteste în perioada dată hotărârea judecătorească.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Astfel, prin prisma dispoziției citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul depus la data de 05 aprilie 2018 împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din data de 22 martie 2018 este depus în termen, în cazul în care copia încheierii instanței de apel este expediată participanților la proces la 04 aprilie 2018.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

La caz se constată că prin încheierea din 22 martie 2018 Curtea de Apel Bălți a dispus respingerea cererii Irinei Gonciar, succesorul în drepturi a Lidiei Gonciar cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului, restituindu-i cererea de apel ca fiind depusă în afara termenului legal, întemeindu-și concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită

repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Instanța de recurs reține că concluziile instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către Irina Gonciar, succesorul în drepturi a Lidiei Lungu (Marin) în afara termenului legal și refuzul repunerii în termen a apelului sunt justificate.

În susținerea opiniei date se vor reține prevederile art. 362 alin. (1) CPC, care direct prevăd că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, termenul declarării apelului se calculează nu de la momentul comunicării dispozitivului hotărârii, nu de la data depunerii cererii de întocmire a hotărârii integrale, dar de la data pronunțării dispozitivului hotărârii. Respectiv, aceste prevederi legale sunt aplicabile atât pentru partea, care a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii, cât și pentru partea care a fost absentă.

La caz se constată că pe parcursul examinării cauzei în prima instanță Lidia Lungu (Marin) a fost citată legal, de asemenea la actele cauzei nu sunt cereri de examinare în lipsa sa, ori de amânare a examinării cauzei, respectiv urma să se intereseze de soarta dosarului.

Iar, în aceste circumstanțe, instanța de recurs menționează că Lidia Lungu (Marin) nu a dispus de bună credință și să dea dovadă de diligența necesară pentru a depune cererea de apel în termen, astfel prin lege a operat decăderea din dreptul de declarare a apelului, ceea ce a avut ca efect trecerea hotărârii contestate în puterea lucrului judecat.

Mai mult, faptul că apelanta anexează la cererea de apel copiile certificatelor medicale nu reprezintă temei de repunere în termen a apelului, or, conform certificatelor Lidia Lungu (Marin) a fost internată la 02 noiembrie 2017, iar termenul în interiorul căruia urma să depună apelul era 27 octombrie 2017.

Totodată, și copia pașaportului anexată la materialele cauzei atestă doar faptul că apelanta la 29 iunie 2016 a ieșit din țară, însă la 23 noiembrie 2017 depune cererea de apel, respectiv Lidia Lungu (Marin) nu a prezentat probe că anume la 27 octombrie 2017, termenul limită de depunere a apelului era plecată.

La caz, instanța de recurs mai reține că la 30 septembrie 2017, Lidia Lungu (Marin) a semnat mandatul Seria MA nr.0989879, prin care a împuternicit pe Angela Procopciuc să îi reprezinte interesele în conformitate cu art. 81 Cod de procedură civilă.

În contextul celor relatate se atestă că Lidia Lungu (Marin) nu a prezentat probe veridice și concludente care să ateste omiterea întemeiată a termenului de declarare a apelului.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 113, alin. (1) Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

În speță se constată că, contrar normelor procedurale enunțate, Lidia Lungu (Marin) a depus cererea de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Ungheni, sediul Central din 27 septembrie 2017, la 23 noiembrie 2017, (f.d. 143, vol.II), respectiv cu

încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Este de remarcat că instanța de apel, având în susținere dispozițiile art. 116 Cod de procedură civilă, care prevede că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță, just a considerat asupra netemeinicii cererii de repunere în termen a cererii de apel or, apelanta Lidia Lungu (Martin) nu a prezentat probe pertinente și admisibile, ce ar confirma imposibilitatea respectării termenului de atac.

Pe cale de consecință se va remarca că conform materialelor cauzei rezultă că Lidia Lungu (Marin) cunoscând despre dispozitivul hotărârii primei instanțe, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Popov versus Moldova (nr.2) din 02 decembrie 2005; Melnic versus Moldova din 14 noiembrie 2006, Ponomaryov versus Ucraina din 03 aprilie 2008, Van Harn versus Germany din 11 septembrie 2007), și de a contesta în termenul legal hotărârea primei instanțe, fapt însă ignorat de recurentă, ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea apelului.

Prin urmare, instanța de recurs relevă că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în prima instanță și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Astfel fiind, se constată ca fundamentată soluția instanței de apel cu privire la respingerea cererii de repunere în termen a apelului depus de Irina Gonciar, succesorul în drepturi a Lidiei Lungu (Marin), prin intermediul avocatului Angela Procopciuc și restituirea cererii de apel, declarată împotriva hotărârii Judecătoriei Ungheni, sediul Central din 27 septembrie 2017, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Argumente invocate de către recurentă în cererea de recurs nu pot fi reținute, deoarece sunt neîntemeiate și lipsite de suport legal și probatoriu.

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurent sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427, lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Irina Gonciar, succesor în drepturi a Lidiei Lungu, prin intermediul avocatului Angela Procopciuc.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 22 martie 2018, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Lidia Lungu (Marin) împotriva Anei Gherman, intervenient accesoriu Oficiul Cadastral Teritorial Ungheni privind constatarea valabilității actului juridic, anularea înregistrării cadastrale a imobilului, anularea înregistrării dreptului de proprietate, recunoașterea dreptului de proprietate

asupra imobilului, încasarea valorii $\frac{1}{2}$ cote-părți din patrimoniu și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

judecători

Ion Druță

Galina Stratulat